

Dnr: 9511.39 wsd F66

Koncessionsnämnden för miljöskydd

Postfack 8163
10420 STOCKHOLM

Överklagande

av ett Länsstyrelsens i Göteborg och Bohus län beslut 1995-11-09

Undertecknad överklagar härmed rubr. Länsstyrelsens beslut med diarienummer: 2411-20934/95 och yrkar att erforderliga åtgärder vidtagas så att andra villkoret i Koncessionsnämndens för miljöfrågor direktiv enl dess beslut 1993-06-15 nr 72/93 blir uppfyllt.

Koncessionsnämnden för miljöskydd har i sitt beslut 72/93 givit Scanraff tillstånd till om- och utbyggnad av raffinaderiet vid Brofjorden i Lysekils kommun, med följande förbehåll:

"Bolaget skall för att minimera utsläppen av kolväten välja sådan utrustning så att så täta enheter som möjligt erhålls. Detta omfattar val av bästa möjliga teknik i fråga om flänsar, ..."

Verax har sedan 1963 utvecklat en ny typ av rörflänsförband, enligt **Verax Compact Flange System (= VCF)**, som helt skiljer sig från konventionella av typ DIN, ASME, m.fl, genom att anliggningen mellan flänsarna befinner sig i ett statistiskt tillstånd oberoende av tryck, termisk chock, yttre krafter/moment, o.dyl. Detta leder till att ett VCF-förband inte kan börja att läcka.

Avsändare:
VERAX / Jan Webjörn
Krontorp 1:8
65591 KARLSTAD

Tfn:
054*53 21 04

Tfx:
054*53 21 88

VCF-förbands täthet kan anpassas alltefter skilda krav, från t.ex drift med vattenånga, som inte fordrar särskild tätning, till medicinsk forskning, rymdteknik eller kärnkraft, som kräver extremt täta flänsförband med speciell tätning. Ett grundläggande experiment har reproducerats vid fem utländska forskningsinstitutioner, som alla har bekräftat konstruktionens funktionssäkerhet och tillförlitlighet. VCF-förband finns i drift bl.a i högtrycks ångturbiner från ABB STAL och i svenska kärnkraftverk.

Då vi hörde talas om ombyggnaden av Scanraff och om dess ovan angivna förbehåll sände jag 91-08-20 ett brev till deras direktör Lars Nelson och bifogade information om VCF, Bilaga 1. Vid ett besök 1991-11-26 presenterade jag VCF-systemet utförligt för deras Peter Just.

I mötesnoteringarna: "Samråd enligt villkorspunkt 2 i KN-beslut nr 72/93" mellan Scanraff och Länsstyrelsen 1993-07-07 (ej bifogade) står det bl.a:

"Ventiler: Man kommer att till 70% svetsa in ventiler och därigenom avsevärt reducera antalet flänsförband."

"Andra flänsar avses också reduceras så långt som möjligt av bland annat miljöskäl. Rör sig dock i sammanhanget om en minskning av antalet flänsar med c:a 10% i denna del. (Primärt är det en säkerhetsåtgärd)."

Det framstår såsom uppenbart att man visste att konventionella flänsförband har så allvarliga brister att man måste *"svetsa in ventiler för att därigenom reducera antalet flänsförband"*, fastän svetsning leder till avsevärda problem (=brand- / explosions-risk) vid byte, då man först måste skära bort ventilen med kapmaskin eller skärbrännare och sedan svetsa tillbaka den.

Dessutom lovade Scanraff att reducera antalet flänsförband *"så långt som möjligt av bland annat miljöskäl"*, vilket visar att man visste att man har problem med läckage och haverier, samt att man ansåg att en sådan *"säkerhetsåtgärd"* var nödvändig, vilket också tydde på samma problem då det handlar om ett raffinaderi med synnerligen brandfarliga produkter.

Återstående 90% av *"andra flänsar"* plus 30% av flänsar i ventiler finns kvar i konventionellt utförande ~~och~~ medför just de problem som man skulle eliminera. *Som*

Enligt svaret på vårt överklagande, **Bilaga 2**, anser Länsstyrelsen att det inte är några problem med konventionella flänsförband, ty Scanraff påstår, att "*rätt åtdragningsprocedur och numer strikta kvalitetskrav på arbetskraften*" kan ge ett mycket tätt förband. Enligt ovannämnda mötesnoteringar vet man uppenbarligen att det inte blir tillräckligt tätt .

Man framhåller däremot ett antal problem med VCF-förband, som gör dessa mindre attraktiva för raffinaderiet, såsom pris och reservdelshållning, medan **funktionssäkerheten**, som borde vara väsentlig för Länsstyrelsen, ej nämns. Detta sannolikt därför att Länsstyrelsen var ovetande om VCF-systemets grundprinciper, egenskaper och fördelar. Deras beslut kan således anses ej vara baserat på egen kunskap utan i allt väsentligt på information från den part, som de är tillsatta för att övervaka.

Vad gäller pris är ett VCF-förband -- färdigmonterat och i drift -- generellt billigare än ett konventionellt och är underhållsfritt.

Länsstyrelsen har i de ovan nämnda mötesnoteringarna särskilt framhållit att "*bolaget i betydande utsträckning ändå gjort ansträngningar i miljömässigt riktig riktning*". Fastän Scanraff förvisso kände till VERAX och de moderna VCF-förband, som vi utvecklat, underlät de att närmare undersöka den möjlighet till ökad funktionssäkerhet, som därmed erbjöds dem.

Självfallet står jag till ert förfogande vid behandlingen av detta överklagande och hoppas att härmed kunna bidra till att svensk petrokemisk industri blir ett föredöme för omvärlden såsom miljövänlig.

(Jan Webjörn)

- Bilaga 1: Brev Dnr: 9108.51 till direktör Lars Nelson hos Scanraff med dess bilagda litteraturförteckning
- Bilaga 2: Beslut 2411-20934/95 från Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län